

Další krok k socialismu

05.listopadu 2004 Michal Kadlec

Sociální demokracie vyrazila do boje o voliče s billboardovým heslem Stop privatizaci nemocnic, u nás na jižní Moravě společně s tváří Zuzany Domesové, kandidátky ČSSD na hejtmanku.

Na první pohled a „první přečtení“ dodává výše zmíněná věta privatizaci nádech něčeho nekalého, nečestného, neprůhledného a hlavně nevýhodného pro občany. Heslo se snaží vnutit dojem, že jakákoli jiná právní forma, než současná příspěvková, případně navrhovaná nezisková, je pro zmiňovaná zdravotnická zařízení špatná, hazardující se zdravím obyvatelstva a do záhuby vedoucí. ČSSD již podniká kroky k tomu, aby byl přijat zákon zakazující převod nemocnic, které mají ve správě kraje, na akciové společnosti. O mimořádně eminentním zájmu zavést státní kontrolu ve zmiňovaných zdravotnických zařízeních svědčí fakt, že byl tento návrh novely připojen k zákonu o hluku.

Pokusím se vyvrátit tento vnucující se dojem z pohledu konzumenta a uživatele zdravotních služeb, nikoli z pohledu odborníka a experta.

Jako první mě napadá otázka cui bono, čili v čí prospěch? Komu má prospět fakt, že se ČSSD snaží posílit státní kontrolu v nemocnicích? Ve prospěch pacienta a v zájmu ochrany jeho zdraví? To by přece měla k tomuto záměru doložit podrobnou studii: 1. o rapidním zhoršení či nekvalitních službách zdravotních zařízení, která již právní formu změnila; za 2. analýzu, jaký dopad by měla změna právní formy na nemocnice, které by se měly v budoucnu transformovat. Ve prospěch krajů? To by je přece před nedávnem těmto územním celkům nepředávala. Nemluvě o hospodářském stavu většiny předávaných nemocnic. Za účelem zprůhlednění účetnictví? Opět vedle, protože právě akciové společnosti mají podstatně průhlednější hospodaření na rozdíl od stávajících příspěvkových organizací. Zbývá tedy poslední cui bono - ve prospěch státu?

Je pozoruhodné, že aktivita spočívající v zabránění transformace byla ministryní zdravotnictví Emmerovou probuzena k životu pár týdnů před krajskými volbami, přičemž některé kraje začaly nemocnice transformovat na akciové společnosti již před rokem. Logicky vyvstává otázka, proč se nepočkalo na výsledky hospodaření takto transformovaných nemocnic a jejich porovnání s sebou samými před transformací či s ostatními netransformovanými (příspěvkovými)? A teprve poté, na základě srovnání, by se v této aktivitě buď pokračovalo, nebo se zastavila a hledalo by se jiné řešení. Teď to ovšem působí dojmem účelově vyvolat spor, neboť většina krajů má ve vedení právě ODS. A právě ODS dává přednost osobní zodpovědnosti před kolektivismem, osobním zájmem před schováváním se za rozhodnutí někoho „tam nahoře“, jednoduchosti před účelovými složitostmi.

Celá tato aktivita, kterou se ČSSD zřejmě snaží zvýšit si své preference do krajských voleb, působí dojmem laciného levicového populismu, který se neustále snaží vzbuzovat nedůvěru vůči soukromému vlastnictví. A co je horší - za tím vším jsou vidět silící tendence zásahů státních orgánů všude tam, kde je to jen trochu možné. Jako argumenty pro zavedení takové kontroly jsou uváděny různé „tunelářské“ příběhy a předpokládané touhy rychlého zbohatnutí různých podnikatelů. Pravda, ukázat na kvalitní, životaschopné a prosperující organizace vzešlé právě z privatizace se v současné době ČSSD prostě nehodí.

Pokud vyjde záměr ČSSD zvýšit státní dohled v nemocnicích, nebudou o jejich bytí či nebytí rozhodovat logicky pacienti svojí poptávkou, spokojeností a na základě dostupnosti a kvality nabízených služeb. O jejich přežití bude rozhodovat stát za naše peníze. Další krůček k socialismu je na dosah.